

Отже, сучасна система туристичної навігації є необхідною складовою сталого розвитку локального туризму. Незважаючи на значний туристично-рекреаційний потенціал території, недостатній рівень інформаційної доступності та відсутність інтегрованої навігаційної інфраструктури істотно стримують туристичну активність у Витвицькій територіальній громаді.

Встановлення туристичного банеру є простим, але дієвим інструментом підвищення туристичної привабливості громади. Реалізація подібних ініціатив демонструє, що навіть у невеликих громадах можна створити повноцінний туристичний продукт, головним чинником успіху якого є доступність, інформативність і візуальна зрозумілість.

Запропоноване впровадження інформаційного банера з туристичною картою та QR-навігацією може стати першим дієвим кроком до формування повноцінної системи просторового орієнтування для туристів. Такий підхід сприятиме покращенню туристичного досвіду, розширенню знань про локальні об'єкти історико-культурної спадщини, залученню відвідувачів до менш відомих туристичних локацій.

Таким чином, ефективна туристична навігація не лише покращує комфорт пересування туристів, а й виступає інструментом підвищення економічної привабливості територіальної громади, формування її бренду та розвитку туризму в Карпатському регіоні.

Перелік використаних джерел

1. Соціально-економічний аналіз розвитку сільських громад. Витвицька ТГ. URL:https://ecoaction.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Vytvytska_OTG.pdf
2. Офіційний сайт Івано-Франківської ОДА. URL:<https://www.if.gov.ua/news/u-konkursi-studentskykh-turystychnykh-initsiatyv-pozmahaietsia-9-proiektiv>

УДК 338.48-021.484:338.483.13:392.72

Мендела Є. М., асистентка кафедри
готельно-ресторанної та курортної справи,
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника
Білозір Ю. Р., студентка 1-го курсу
спеціальності Готельно-ресторанна справа,
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника.

СТІЙКИЙ (SUSTAINABLE) ТУРИЗМ ЯК КЛЮЧОВИЙ ТРЕНД РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

У публікації досліджено концепцію стійкого туризму як провідного напрямку розвитку туристичної галузі та індустрії гостинності. Проаналізовано основні принципи сталого туризму, його соціальні, економічні та екологічні аспекти. Розглянуто сучасні виклики, міжнародні

ініціативи, а також приклади впровадження екологічно та соціально відповідальних практик у сфері готельно-ресторанного бізнесу.

Індустрія туризму та гостинності сьогодні є одним із найпотужніших секторів світової економіки, який суттєво впливає на соціальний добробут, зайнятість та міжкультурну комунікацію. Водночас зростання туристичних потоків супроводжується екологічним навантаженням, урбанізацією, втратою автентичності місцевих культур і ресурсів. У цьому контексті стійкий туризм (англ. sustainable tourism) [2] постає як необхідний напрям переосмислення туристичної діяльності, що орієнтується на баланс між потребами туристів, місцевих громад і довкілля.

Метою дослідження є аналіз сутності стійкого туризму, його ролі в сучасній гостинній індустрії та перспектив впровадження на національному і міжнародному рівнях.

1. Теоретичні засади стійкого туризму

Концепція стійкого туризму ґрунтується на принципах сталого розвитку, сформульованих у доповіді Брундтланд-комісії (1987) та подальших документах ООН і Всесвітньої туристичної організації (UNWTO). Сутність цього підходу полягає у задоволенні потреб нинішніх туристів без шкоди для можливостей майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби.

Основні принципи стійкого туризму:

- екологічна сталість (раціональне використання природних ресурсів);
- соціальна відповідальність (врахування інтересів місцевого населення);
- економічна ефективність (забезпечення довгострокової вигоди для територій);
- культурна автентичність (збереження місцевих традицій і спадщини).

2. Стійкий туризм у контексті індустрії гостинності

Готельний та ресторанний бізнес відіграє ключову роль у впровадженні принципів сталого туризму, оскільки безпосередньо взаємодіє як з туристами, так і з природним та соціальним середовищем.

Практики стійкої гостинності включають:

- використання енергоощадних технологій та ВДЕ (відновлюваних джерел енергії);
- впровадження програм повторного використання та сортування відходів;
- зменшення використання пластику, перехід до багаторазової упаковки;
- підтримка локальних постачальників і фермерських господарств;
- залучення персоналу з місцевих громад і забезпечення справедливих умов праці.

У світі набувають популярності «зелені готелі» (Green Hotels) [1], які сертифікуються за стандартами LEED, Green Globe, EU Ecolabel тощо.

3. Виклики та перспективи впровадження

Попри очевидні переваги, широке впровадження стійких практик стикається з низкою бар'єрів:

- недостатня обізнаність серед малого та середнього бізнесу;
- вища вартість екологічного обладнання та сертифікації;
- відсутність законодавчих стимулів у деяких країнах.

Проте глобальні тренди свідчать про зростання попиту на відповідальні подорожі. Туристи дедалі частіше обирають готелі, які декларують екологічну та соціальну відповідальність. Це створює передумови для появи нових бізнес-моделей у сфері гостинності, орієнтованих на сталість.

4. Український контекст

В Україні тема стійкого туризму лише набирає популярності. Зростає кількість еко-садиб, локальних ініціатив у сфері зеленого туризму, фестивалів сталого стилю життя. Деякі готелі запроваджують принципи «еко-френдлі» обслуговування, хоча поки що переважно на добровільній основі. Важливим кроком є включення стійких практик у державну туристичну політику та стандартизацію діяльності в галузі.

Стійкий туризм — це не просто тренд, а стратегічний напрям розвитку туристичної галузі та індустрії гостинності. Його впровадження дозволяє зберегти природні ресурси, підтримати місцеві громади та забезпечити довгострокову економічну стабільність у секторі. Успішне впровадження стійкого туризму потребує міжсекторальної співпраці, освіти, державної підтримки та активної позиції бізнесу. Перехід до сталої моделі розвитку є викликом сьогодення і необхідною умовою майбутнього успіху індустрії гостинності.

Перелік використаних джерел

1. Тимченко О. С. Стійкий розвиток туризму в умовах глобалізації. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. 2021. № 2. С. 25–32.
2. UNWTO. Sustainable Tourism for Development Guidebook. Madrid: World Tourism Organization, 2023. 256 p.